

Решения от месец септември

дело С-83/23 от 5 септември 2024 година

Обща система на данъка върху добавената стойност - Неоснователно начислен и платен ДДС - Коригиране на фактурата - Ликвидация на доставчика - Отказ на данъчния орган да възстанови ДДС пряко на купувача - Приоритет при правото на възстановяване на ДДС - Риск от двойно възстановяване на ДДС - Риск от загуба на данъчни приходи

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Възстановяване на ДДС на доставчика. Получателят на доставка не може да иска пряко от данъчната администрация на държавата членка, на чиято територия е установен, възстановяването на платения от него ДДС на доставчика, който погрешно е начислил националния ДДС на тази държава членка вместо дължимия по закон в друга държава членка ДДС и го е превел на данъчните органи на първата държава членка, в случай че тези органи вече са възстановили ДДС на доставчика.

Спор относно правото на приспадане на начисления данък върху добавената стойност и възстановяването на този данък по съображения за справедливост.

дело С-86/23 от 5 септември 2024 година

Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси — Приложимо право за извъндоговорните задължения — Застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите — Пътнотранспортно произшествие — Права на обезщетение, признати на членовете на семейството на починалото лице — Принцип на справедливост при обезщетяването на претърпените неимуществени вреди — Критерии за преценка — Понятие „особена повелителна норма“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Приложимото право към иск за обезщетение, предявен от физически лица във връзка със задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства срещу застрахователно дружество. Национална разпоредба, която предвижда, че обезщетението за неимуществените вреди, претърпени от близките роднини на починало при пътнотранспортно произшествие лице, се определя от съда по справедливост. Понятие „особена повелителна норма“.

Спор между български граждани, от една страна, и Н от друга страна, във връзка с обезщетението, което последното дължи на основание на задължителната гражданска отговорност при използването на моторни превозни средства, за неимуществените вреди, претърпени от първите лица вследствие на смъртта на дъщеря им при пътнотранспортно произшествие, настъпило в Германия.

съединени дела С-639/22 - С-644/22 от 5 септември 2024 година

ДДС - Случаи на освобождаване - Управление на специални инвестиционни фондове - Сходство с предприятие за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) - Инвестиционен риск за членовете - Обхват - Необходимост от сравнение с пенсионен фонд, който съответната държава членка приема за специален инвестиционен фонд

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

При какви условия професионални пенсионни фондове следва да се считат за специални инвестиционни фондове по смисъла на Директивата за ДДС. Директивата за ДДС се тълкува, че членовете на пенсионен фонд — който в рамките на колективна пенсионна схема изпълнява договор за пенсионно осигуряване, предвиждащ пенсионни права и обезщетения, чийто размер би могъл да варира при определени условия в зависимост от резултатите могат да се считат за носещи инвестиционен риск само когато посоченият размер зависи основно от резултатите от тези инвестиции.

Шест спора относно прилагането по отношение на пенсионни фондове на освобождаването по член 135, параграф 1, буква ж) от Директивата за ДДС.

съединени дела С-775/22, С-779/22 и С-794/22 от 5 септември 2024 година

Преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници — Общи принципи — Споделяне на загуби — Обезценяване на капиталови инструменти — Преобразуване на подчинени облигации в акции и принудително прехвърляне без насрещна престация — Защита на правата на акционерите и на кредиторите — Придобиване на инструменти на собствения капитал — Неточна и невярна информация в проспекта — Иск за унищожаване на договора за придобиване на капиталови инструменти — Искове, предявени срещу универсалния правоприемник на кредитната институция, обект на решение за реструктуриране

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

След като е осъществено пълно обезценяване на акциите от дружествения капитал на кредитна институция в режим на реструктуриране, лицата, придобили капиталови инструменти, преобразувани в акции преди предприемането на действията по реструктуриране срещу нея, предявяват иск за отговорност. След като акциите от дружествения капитал на кредитна институция в режим на реструктуриране са били напълно обезценени, лицата, придобили капиталови инструменти, преобразувани в акции на тази кредитна институция, които от своя страна впоследствие са били прехвърлени на друга кредитна институция в рамките на процедурата по реструктуриране, предявяват предвиден в националното право иск срещу последната за унищожаване на договора.

Спорове по повод на исковите за унищожаване на договора или за отговорност, предявени от инвеститори поради неточна и невярна информация, предоставена им в проспекта на емисията при придобиването на капиталови инструменти, които впоследствие са преобразувани в акции на В.

дело С-351/22 от 10 септември 2024 година

Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС) — Ограничителни мерки с оглед на действията на Руската федерация, дестабилизиращи положението в Украйна — Принципи на правната сигурност и на законоустановеност на наказанията — Брокерски услуги, свързани с военно оборудване — Забрана за предоставяне на такива услуги — Липса на уведомяване на компетентните национални органи — Административно нарушение — Глоба — Автоматично отнемане на сумите, получени като насрещна престация по забранената сделка

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Твърдяно нарушение на общите принципи на правото на Съюза и на основните права. Хартата на основните права на Европейския съюз Принцип на правна сигурност. Принцип *nulla poena sine lege*. Забрана за предоставяне на брокерски услуги е приложима, дори когато военното оборудване никога не е било внасяно на територията на държава членка. Национална мярка за отнемане на целия приход от брокерска сделка, която се налага автоматично след като компетентните национални органи установят, че забраната за извършване на тази сделка и задължението да се уведоми за нея са били нарушени.

Спор между N и данъчна администрация, ANAF, по повод акт за установяване на административно нарушение, с който на това дружество се налага имуществена санкция и отнемане на сумите, получени като насрещна престация по брокерска сделка, поради неизпълнението по-специално на член 2, параграф 2, буква а) от Решение 2014/512.

дело С-73/23 от 12 септември 2024 година

Данъчни въпроси (ДДС) — Случаи на освобождаване — Залагане, лотарии и други форми на хазарт — Принцип на данъчна неутралност — Запазване на действието на национална правна уредба — Право на възстановяване — Неоснователно обогатяване

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Принцип на данъчна неутралност, допускащ национална правна уредба, която установява разлика в третирането между, от една страна, офлайн закупуването на лотарийни билети и участието в други офлайн форми на хазарт и, от друга страна, участието в онлайн форми на хазарт, различни от онлайн лотариите, като изключва последното от приложимото за първите освобождаване от ДДС. Директен ефект на разпоредба за данъчно освобождаване.

Спор относно решение за дължимия данък върху добавената стойност и свързаните с него глоби и лихви за забава.

дело С-243/23 от 12 септември 2024 година

Данък върху добавената стойност - Корекция на приспаданията - Удължен период на корекция за недвижимите имоти, придобити като дълготрайни активи - Възможност държавите членки да считат за дълготрайни активи услугите, които имат характеристики, подобни на тези, които обикновено се приписват на дълготрайните активи - Предвидена във вътрешното право възможност тези работи да се приравнят на строителство или на придобиване на недвижим имот - Директен ефект - Понятие „дълготрайни активи“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Принципа на данъчен неутралитет не допуска удълженият период на корекция за недвижимите имоти, придобити като дълготрайни активи, не се прилага за строителни работи, които се облагат с ДДС като доставки на услуги, които включват значително разширяване и/или основен ремонт на сградата, по която са извършени тези работи и резултатите от тях имат продължителност на икономическия живот, която съответства на тази на нова сграда. Изискване обновената сграда да бъде призната за нова. Директен ефект.

Понятие „дълготрайни активи“.

Спор относно продължителността на периода на корекция, приложим към приспадането на данъка върху добавената стойност, платен за строителни работи по сградата, използвана за икономическа дейност.

дело С-429/23 от 12 септември 2024 година

Обща система на данъка върху добавената стойност - Право на приспадане - Срокове за деклариране и за внасяне на някои данъци - Удължаване поради пандемията от COVID-19 - Отказ за упражняване на правото на приспадане на ДДС – Преклудирание - Принципи на равностойност, на ефективност и на неутралност на ДДС

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Принципите на равностойност, на ефективност и на неутралност на ДДС трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат национална правна уредба, съгласно които на данъчнозадължено лице се отказва правото на приспадане на ДДС със съображението, че то е поискало това приспадане, след като е изтекъл преклузивният срок, с декларация, с която цели да коригира справка-декларация по ДДС, подадена преди изтичането на този срок, независимо от обстоятелството, че във връзка с пандемията от COVID-19 се удължават сроковете за деклариране и внасяне на някои данъци, сред които обаче ДДС не е.

Спор между Н и директора на „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ относно отказа на директора да позволи на Н да упражни правото си на приспадане на данъчен кредит за облагаеми сделки, извършени преди това дружество да се регистрира по ДДС.

дело С-741/22 от 12 септември 2024 година

Данък върху добавената стойност - Случаи на освобождаване — Залагане, лотарии и други форми на хазарт - Условия и граници - Принцип на данъчна неутралност - Запазване на действието на национална правна уредба - Право на възстановяване - Неоснователно обогатяване - Държавни помощи - Искане за възстановяване на платения данък под формата на обезщетение за претърпените вреди

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Освобождаване на форми на хазарт. Директен ефект на разпоредбата за данъчно освобождаване. Принципа на данъчна неутралност, се тълкува, че допуска национална правна уредба, която установява разлика в третирането между, от една страна, онлайн закупуването на лотарийни билети, и от друга страна, участието в други онлайн форми на хазарт, като изключва последното от приложимото за първото освобождаване от ДДС. Когато освобождаването от ДДС представлява незаконосъобразна държавна помощ, данъчнозадължено лице, което не е ползвало това освобождаване, не може да получи под формата на обезщетение сума, равняваща се на платения от него ДДС.

Спор за дължимия данък върху добавената стойност и свързаните с него глоби и лихви за забава.

дело С-501/23 от 19 септември 2024 година

Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси — Производство по несъстоятелност — Международна компетентност — Център на основните интереси на физическо лице, което извършва дейност като самостоятелно заето лице — Председател на надзорния съвет на акционерно дружество — Понятия „предприятие“, „основно място на стопанска дейност“ и „интереси“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Понятие „основно място на стопанска дейност“ на физическо лице, упражняващо свободна професия или дейност като самостоятелно заето лице по смисъла на тази разпоредба, несъответстващо на понятието „предприятие“, дефинирано в член 2, точка 10 от Регламент 2015/848. За физическо лице, упражняващо свободна професия или дейност като самостоятелно заето лице, до доказване на противното се презумира, че центърът на основните му интереси се намира в основното му място на стопанска дейност, дори когато за тази дейност не са необходими никакви човешки ресурси или имуществени активи.

Спор по повод на образувано производство по несъстоятелност.